

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ประกาศรับข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept proposal)

กรอบการวิจัย “การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการในพื้นที่ (Local Enterprises) บนฐานทรัพยากรพื้นถิ่น เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่”

ภายใต้แผนงานย่อยรายประเด็น

“การพัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากฐานทุนทรัพยากรพื้นถิ่นและทุนวัฒนธรรม”

ประจำปีงบประมาณ 2567

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทยอย่างยั่งยืนทุกภาคส่วน มีเป้าหมายหลักเพื่อเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง โดยมุ่งเน้นกระบวนการให้ชุมชนเกิดการพึ่งพาตนเอง และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น รวมถึงการสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ทั้งนี้เพื่อต่อยอดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ที่มีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยต้องมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ปัจจุบันรัฐบาลได้เล็งเห็นว่า มูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลประกอบการของธุรกิจระดับชุมชนนั้นมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ เพราะการสนับสนุน/กระตุ้นให้เกิดการบริโภคภายในพื้นที่ จนกลายเป็นกำลังซื้อที่สำคัญ และผลักดันให้เกิดตลาดภายในสำหรับระบบการผลิตในพื้นที่ ย่อมส่งผลให้มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นถูกดูดซับเอาไว้ในพื้นที่นั้นๆ จึงนับเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญสู่ “การเติบโตแบบทั่วถึง” (Inclusive growth) และในส่วนของภาคธุรกิจในประเทศไทยนั้น ผู้ประกอบการในพื้นที่ หรือ Local Enterprises เป็นพื้นที่ที่สำคัญในการสร้างเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ (Local Economy) เพราะมีความเชื่อมโยงสำคัญกับการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ (Local Resources) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) เปลี่ยนวัตถุดิบพื้นถิ่นเป็นสินค้า เกิดการจ้างงาน/สร้างงานในพื้นที่ (Local Employment) และเป็นหนึ่งในโครงสร้างที่กระจายรายได้ไปสู่ฐานราก (เกษตรกรและผู้ผลิตต้นน้ำ)

อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของสินค้าที่ผลิตจากผู้ประกอบการในพื้นที่พบว่า สัดส่วนแบ่งรายได้ตลอดห่วงโซ่อุปทานกลับตกอยู่ในมือของกลุ่มคนส่วนน้อย คือ คนรวบรวม/แปรรูป และคนขาย โดยเกษตรกร (ผู้ผลิตวัตถุดิบ) ซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ กลับมีร้อยละสัดส่วนรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบเดิมเพียง ร้อยละ 7-17 เท่านั้น (บัณฑิต อินดวงศ์, 2564) โจทย์สำคัญที่ต้องทำ คือ การพัฒนาผู้ประกอบการในพื้นที่ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ คน-ของ-ตลาด ที่มีบริบทพื้นที่เป็นตัวกำกับ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์และบริการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การสร้างรายได้และเศรษฐกิจระดับชุมชนบนฐานทรัพยากรพื้นถิ่นซึ่งมีทุนภายใต้บริบทพื้นที่ รวมถึงการเชื่อมโยงการบริโภคและตลาดภายในกับฐานการผลิตสินค้าและบริการในพื้นที่ เพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนผ่านกลไกเติมเงินและยกระดับผลิต (Productivity) ในพื้นที่ คือ อัตราการเติบโตมวลรวมของธุรกิจชุมชน โดยผลการดำเนินการของกรอบวิจัย Local Enterprises ตั้งแต่ปี 2563 ได้สร้างระบบและกลไกการยกระดับธุรกิจชุมชน ด้วยกระบวนการทำงานแบบเสริมพลังพร้อมทั้งสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการ

ในพื้นที่ ผ่านการจัดการธุรกิจเป็นการจัดการองค์รวม โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Network Value Chain) ทั้งระบบ และเครื่องมือหลักสูตรการจัดการการเงิน ตั้งแต่ปี 2563 ได้ร่วมมือสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย และนักวิจัยในพื้นที่ (Local knowledge manager) กว่า 41 แห่ง พัฒนาและยกระดับธุรกิจชุมชนรวมทั้งสิ้นกว่า 3,023 ธุรกิจชุมชน ก่อให้เกิดรายได้รวมของธุรกิจชุมชนที่ผ่านกระบวนการสร้างการเรียนรู้มีรายได้เพิ่มขึ้นถึง 140% มีรายจ่ายที่เป็นการซื้อวัตถุดิบในพื้นที่เพิ่มขึ้นถึง 700% มีการจ้างงานคนในพื้นที่เพิ่มขึ้น 100% (เดิม 5,820 คน เพิ่มเป็น 10,750 คน จากฐานข้อมูลปี 2566) และมีสัดส่วนการใช้วัตถุดิบในพื้นที่สูงขึ้นถึง 57% ต่อเดือน

หน่วย บพท. จึงได้พัฒนาแพลตฟอร์มงานวิจัยเพื่อยกระดับผู้ประกอบการชุมชนผ่านการยกระดับสมรรถนะ/พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่/กลุ่มวิสาหกิจฐานรากให้ได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดที่แท้จริงอย่างยั่งยืนเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Resilience) และเกิดการจ้างงานในชุมชนเพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน ยกระดับรายได้และกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม (Fairtrade) สู่กลุ่มผู้ผลิต/กลุ่มเกษตรกรต้นน้ำและคนในชุมชน โดยอาศัยการทำงานระหว่างมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัย ทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ทำงานกันเป็นเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับด้านเศรษฐกิจในพื้นที่ต่อไป ภายใต้กรอบการวิจัย “การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการในพื้นที่ (Local Enterprises) บนฐานทรัพยากรพื้นถิ่น เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่” แผนงานย่อยรายประเด็น “การพัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากจากฐานทุนทรัพยากรพื้นถิ่นและทุนวัฒนธรรม” ประจำปีงบประมาณ 2567

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการในพื้นที่ให้เป็นกลไกสำคัญเพื่อขับเคลื่อนห่วงโซ่คุณค่าใหม่ที่เน้นโครงสร้างการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม (Fairtrade) สู่กลุ่มผู้ผลิต/กลุ่มเกษตรกรต้นน้ำ และคนในชุมชน ผ่านบทบาทของสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัยที่ทำงานอยู่ในพื้นที่

2.2 เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมในการเพิ่มสมรรถนะ/พัฒนาศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดที่แท้จริงอย่างยั่งยืน

2.3 เพื่อพัฒนาบุคลากรในภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย เอกชน และประชาสังคม รวมทั้งนักวิจัยชุมชน ที่พัฒนาต่อยอด ประยุกต์ใช้และถ่ายทอดองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ผ่านงานวิจัยเชิงพาณิชย์ในพื้นที่

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตเชิงพื้นที่และประเด็นสอดคล้องกับเป้าหมาย OKR ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566 – 2570 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม แผนงาน F10 (S2P11) เพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ให้พึ่งพาตนเองได้และมีการกระจายรายได้สู่ชุมชน/ท้องถิ่นมากขึ้น อย่างสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทชาติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงาน

การทำงานภายใต้กรอบวิจัย Local Enterprises มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะ/เพิ่มศักยภาพ และยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการในพื้นที่ให้สามารถดำรงและแข่งขันได้ทันพลวัต การเปลี่ยนแปลงของตลาดยุคปัจจุบัน รวมถึงการพัฒนาแผนธุรกิจที่จะช่วยส่งเสริมและช่วยผลักดันการสร้าง ผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยนวัตกรรมและความรู้ นำไปสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์เพื่อจำหน่ายได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยอาศัยความรู้และการเลือกใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการจัดการธุรกิจ ภายใต้การทำงานของ สถาบัน/มหาวิทยาลัย/หน่วยงาน/นักวิจัยชุมชน/ภาคเอกชน/ภาคประชาสังคม ที่มีความสามารถในการพัฒนา งานวิจัยและนวัตกรรมเชิงพาณิชย์และเชิงพื้นที่เพื่อตอบโจทย์ปัญหาและศักยภาพที่สำคัญของพื้นที่ได้

Key Results หลัก

KR1 F10: จำนวนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) ที่ได้รับการยกระดับศักยภาพและมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการใช้ผลงานวิจัยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ร้อยละ 15 จำนวน 700 กลุ่ม

- จำนวนวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็กในพื้นที่เป้าหมายประสบความสำเร็จ ในการยกระดับรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 โดยการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ วิจัย หรือนวัตกรรม อย่างน้อย 700 กลุ่ม

KR4 F10: ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเศรษฐกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) และองค์กรชุมชน ในพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งเป็นผลจากการใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 ต่อปี

- อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก/เศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย บนฐานทุน ทรัพยากร/วัฒนธรรมในพื้นที่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากปีก่อนหน้า

KR5 F10: จำนวนบุคลากรในภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย เอกชน และประชาสังคม รวมทั้งนักวิจัย ชุมชน ที่พัฒนาต่อยอด ประยุกต์ใช้ และถ่ายทอดองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่ม ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก จำนวน 1,000 คน

Key Result รอง

KR3 F10: จำนวนนวัตกรรมที่เป็นกลไกหรือระบบที่ส่งเสริมและการสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก ที่ได้ ทดลองใช้จริงร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่นและเอกชน และมีผลกระทบทางสังคมในพื้นที่ เพิ่มขึ้น 20 นวัตกรรม

- จำนวนเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เพิ่มสมรรถนะ/พัฒนาศักยภาพและยกระดับ ขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจ หรือนวัตกรรมเพื่อยกระดับการประกอบการของกลุ่ม เกษตรกร วิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดเล็กถึงขนาดกลางในจังหวัด นวัตกรรมดังกล่าว อาจเป็นได้ทั้งนวัตกรรมด้านกระบวนการผลิต (Process Innovation) และการสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ (Product Innovation) ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก อย่างเป็นรูปธรรม อย่างน้อย 20 นวัตกรรม

3.2 กรอบการวิจัยและประเด็นโจทย์ที่ให้ความสำคัญ

โจทย์*	เป้าหมาย
<p>1. การเพิ่มสมรรถนะ/พัฒนาศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ ที่จะช่วยส่งเสริมและผลักดันการผลิตในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ การจัดการด้านการเงิน (Financial Management) การจัดการด้านการผลิต (Production Management) การจัดการด้านการตลาด (Marketing Management) การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) และการวางแผนธุรกิจและแบรนด์ (Branding)</p> <p>2. สร้างกระบวนการยกระดับห่วงโซ่คุณค่าเดิมและ/หรือสร้างห่วงโซ่คุณค่าใหม่ (New Value Chain) เพื่อยกระดับการจัดการธุรกิจชุมชนให้เป็นหนึ่งในโครงสร้างที่กระจายรายได้ไปสู่ฐานราก (เกษตรกรและผู้ผลิตต้นน้ำ)</p>	<p>- จำนวนวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็กในพื้นที่เป้าหมายได้รับการเพิ่มสมรรถนะ/พัฒนาศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่อย่างน้อย 700 กลุ่ม</p> <p>- วิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็กในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากมูลค่าเศรษฐกิจของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) และองค์กรชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย</p> <p>- จำนวนเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น เพื่อใช้เพิ่มสมรรถนะ/พัฒนาศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 20 นวัตกรรม</p>

คำอธิบาย

การทำงานภายใต้กรอบการวิจัย Local Enterprises มุ่งเน้นการเพิ่มสมรรถนะ/ศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ผ่านงานวิจัยเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ โดยสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัยที่เสนอข้อเสนอเชิงหลักการต้องทำทั้ง 2 โจทย์* และมีกลุ่มผู้ประกอบการในพื้นที่เป้าหมายไม่น้อยกว่า 15 กลุ่มต่อโครงการ ต้องวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของทรัพยากร/วัตถุดิบพื้นถิ่น และห่วงโซ่อุปสงค์-อุปทาน (Demand - Supply Chain) ของผลผลิต (วัตถุดิบ)/สินค้า/บริการ (ภายใต้กรอบแนวคิด คน-ของ-ตลาด) แสดงให้เห็นถึงสภาวะการณ์ปัจจุบันของธุรกิจ เจ็บใจ ข้อจำกัด รวมถึงวิเคราะห์ Pain Point และชี้ให้เห็นถึงความต้องการ/ปัญหาที่แท้จริง (Real Need/Problem) ของการประกอบการธุรกิจของผู้ประกอบการเป้าหมาย เพื่อหาแนวทางและโอกาสในการสร้างการเปลี่ยนแปลง เพิ่มจุดแข็งและลดจุดอ่อน โดยจะต้องเสนอแผนยกระดับห่วงโซ่คุณค่าเดิมและสร้างห่วงโซ่คุณค่าใหม่ (New Value Chain) เพื่อเพิ่มสมรรถนะ/พัฒนาศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ให้สามารถดำรงและแข่งขันได้ทันพลวัตการเปลี่ยนแปลงของตลาดยุคปัจจุบัน

3.3 กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

ผู้ประกอบการในพื้นที่ (Local Enterprise) หมายถึง ผู้ที่ดำเนินกิจการธุรกิจภายในชุมชน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบการ OTOP/วิสาหกิจชุมชน/วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises)/ผู้ประกอบการรายย่อย/การรวมกลุ่มอาชีพทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ/ผู้ประกอบการ SMEs โดยผู้ประกอบการในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของหน่วย บพท. ต้องประกอบด้วย 3 เงื่อนไข คือ 1) ต้องเป็นผู้ประกอบการที่มีการใช้ทรัพยากรพื้นถิ่น (Local Resources) มาผลิตเป็นสินค้าหรือบริการ 2) ต้องเป็นธุรกิจที่มีการจ้างและสร้างงานในพื้นที่ (Local Employment) และ 3) เป็นธุรกิจที่มีรูปแบบของโครงสร้างการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม (Fairtrade) สู่กลุ่มผู้ผลิต/กลุ่มเกษตรกรต้นน้ำและคนในชุมชน

4. กรอบงบประมาณและระยะเวลา

4.1 กรอบงบประมาณการสนับสนุนทุนโครงการวิจัย ไม่เกิน 5,000,000 บาทต่อโครงการ ขึ้นอยู่กับเป้าหมายและตัวชี้วัดของโครงการวิจัย

4.2 ระยะเวลาการดำเนินงานวิจัย 12 เดือน (15 กุมภาพันธ์ 2567 – 14 กุมภาพันธ์ 2568)

หมายเหตุ งบประมาณวิจัยที่ได้รับจัดสรรจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและจำนวนของโจทย์วิจัยและผู้ประกอบการเป้าหมายในพื้นที่เป็นสำคัญ

5. คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้เสนอขอรับทุน

5.1 ผู้มีสิทธิเสนอขอรับทุน คือ นักวิจัยภายใต้ต้นสังกัดที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล อาทิ สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาคประชาสังคม วิสาหกิจชุมชน/วิสาหกิจเพื่อสังคม สามารถเสนอข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ได้เพียง 1 โครงการ ความยาวไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A4 พร้อมแนบประวัติคณะผู้วิจัย ข้อมูลผู้ประกอบการในพื้นที่ (Local Enterprise) และคลิปวิดีโอที่แสดงถึงเป้าหมายของโครงการที่เน้นการสร้างการเรียนรู้/ยกระดับความสามารถในการประกอบธุรกิจให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่ ความยาวไม่เกิน 5 นาที

คุณสมบัติของคณะผู้วิจัย ต้องประกอบด้วยนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ทำงานด้านงานวิจัยเชิงพาณิชย์และเชิงพื้นที่ และทำงานร่วมกันแบบบูรณาการศาสตร์ (อาจมีไม่ครบทุกข้อ ขึ้นอยู่กับบริบทของโจทย์วิจัย) ได้แก่

- นักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการเครือข่าย และสร้างกลไกการพัฒนาพื้นที่
- นักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ อาทิ ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์
- นักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน บัญชี บริหารธุรกิจ การตลาด
- นักวิชาการและนวัตกรรมที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญทางด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโจทย์วิจัย

เนื้อหาคลิปวิดีโอ ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนะนำคณะผู้วิจัยให้คณะกรรมการรู้จัก ว่าทำไมคณะกรรมการต้องเลือกคณะผู้วิจัยในการทำงานร่วมกับหน่วย บพท.

ส่วนที่ 2 ทำไมคณะผู้วิจัยจึงเลือกทำงานวิจัยเรื่องนี้

ส่วนที่ 3 โจทย์วิจัยที่ต้องการทำคือประเด็น/ปัญหา/ความต้องการที่แท้จริงในเรื่องใด และคณะผู้วิจัยต้องเข้าไปแก้ไขเรื่องอะไร รวมทั้งสร้างการเปลี่ยนแปลงในเรื่องใด

ส่วนที่ 4 ความตั้งใจของคณะผู้วิจัยในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ส่วนที่ 5 ผลลัพธ์ความสำเร็จของผู้ประกอบการ Local Enterprises ที่คาดหวังจากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ คือเรื่องใด อย่างไร

ส่วนที่ 6 อธิบายถึงความคาดหวังว่า คณะผู้วิจัยจะได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพในเรื่องอะไรหากได้ทำโจทย์วิจัยในเรื่องนี้

5.2 ผู้ที่สนใจเสนอขอรับทุนจะต้องมีเอกสารยืนยันความร่วมมือกับกลุ่มผู้ประกอบการในพื้นที่เป้าหมาย (Local Enterprise) ครบทุกกลุ่ม

5.3 หน่วยงานต้นสังกัด (สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย) ของหัวหน้าโครงการ จะต้องเป็นที่ตั้ง วิทยาเขต หรือพื้นที่บริการอยู่ในจังหวัดเป้าหมายของการดำเนินงานวิจัย หากเป็นสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย ภายนอกพื้นที่เป้าหมายต้องมีความร่วมมือกับสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัยในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมเท่านั้น (พร้อมแนบไฟล์เอกสารความร่วมมือ)

ทั้งนี้ ขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาสนับสนุนทุนวิจัย สำหรับหัวหน้าชุดโครงการที่ได้รับทุนภายใต้กรอบการวิจัย “การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการในพื้นที่ (Local Enterprises) บนฐานทรัพยากรพื้นถิ่น เพื่อ

สร้างเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ 2566 ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ กรณีคณะผู้วิจัยในโครงการสามารถเสนอขอรับทุนได้ในประเด็นวิจัยใหม่เท่านั้น

6. แนวทางการจัดการ

เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงสุดอย่างสมดุล โดยยึดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ อววน. เป็นหลัก หน่วย บพท. จึงมีแนวทางในการบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

ลำดับ	ช่วงเวลา	รายละเอียด	สำหรับผู้เสนอขอ
6.1	13 ก.ย. – 9 ต.ค. 66 ภายใน 17.00 น.	หน่วย บพท. เปิดรับข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) โดยประกาศให้รับทราบ โดยทั่วถึงกัน ผ่านระบบ NRIS ซึ่งมีรายละเอียดที่ครบถ้วนและมีช่วงเวลาให้กับสถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัย/ภาครัฐ/ภาคเอกชน ที่สนใจได้พัฒนาเอกสารเชิงหลักการ	ส่งข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ความยาวไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A4 ใช้ขนาดอักษร 16 ตัวอักษร TH SarabunPSK แนบประวัติการทำงานด้านงานวิจัยเชิงพาณิชย์เชิงพื้นที่ ข้อมูลผู้ประกอบการในพื้นที่ พร้อมคลิปวิดีโอความยาวไม่เกิน 5 นาที
6.2	25 ก.ย. 66 (13.00 – 15.30 น.)	หน่วย บพท. ชี้แจงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกรอบการวิจัย เพื่อสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการพัฒนาในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ 2566 และแนวทางการพัฒนาข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ภายใต้กรอบการวิจัย Local Enterprises ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ zoom	รับฟังกรอบการวิจัยและเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของกรอบการวิจัย และแนวทางการพัฒนาข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) Link ลงทะเบียนเข้าร่วมเวที
6.3	10 ต.ค. 66 ภายใน 17.00 น.	สถาบันต้นสังกัดหัวหน้าโครงการรับรองข้อเสนอเชิงหลักการผ่านระบบ NRIS	ขอสงวนสิทธิ์ รับพิจารณาเฉพาะข้อเสนอเชิงหลักการที่หน่วยงานต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการรับรองภายในเวลาที่กำหนดเท่านั้น
6.4	ภายใน 31 ต.ค. 66	ประกาศผลการพิจารณาข้อเสนอเชิงหลักการเบื้องต้น	-
6.5	6 – 7 พ.ย. 66	คณะผู้วิจัยที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้น เข้าร่วมกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อออกแบบข้อเสนอโครงการวิจัย ครั้งที่ 1	หัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการหลักจะต้องเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการตลอดกิจกรรมทั้ง 2 วัน
6.6	30 พ.ย. – 1 ธ.ค. 66	คณะผู้วิจัยที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้น เข้าร่วมกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full proposal) ครั้งที่ 2	หัวหน้าโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการหลักจะต้องเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการตลอดกิจกรรมทั้ง 2 วัน
6.7	ภายใน 28 ธ.ค. 66	คณะผู้วิจัยนำส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (Full proposal) ระยะที่ 1 ให้กับหน่วย บพท. ผ่านระบบ NRIS สำหรับทุนวิจัย ระยะเวลา 12 เดือนงบประมาณ ไม่เกิน 5,000,000 บาท	ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (Full proposal) ระยะที่ 1

ลำดับ	ช่วงเวลา	รายละเอียด	สำหรับผู้เสนอขอ
6.8	16 – 18 ม.ค. 67	คณะผู้วิจัยนำเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์โดยละเอียด (Full proposal) กับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ (Stakeholder) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (User)	เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย ผ่านการ Pitching
6.9	22 ม.ค. 67	ประกาศผลการพิจารณาโดยละเอียด	-
6.10	23 ม.ค. 67	หน่วย บพท. แจ้งความเห็นเพื่อปรับข้อเสนอโครงการวิจัย สำหรับจัดทำสัญญาฯ รับทุนวิจัย ระยะเวลา 12 เดือน งบประมาณ ไม่เกิน 5,000,000 บาท)	ปรับข้อเสนอโครงการวิจัย (Full proposal)
6.11	15 ก.พ. 67 – 14 ก.พ. 68	เริ่มสัญญาทุนวิจัยโครงการวิจัย	เริ่มสัญญาทุนวิจัยโครงการวิจัย

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

7. เกณฑ์การพิจารณาสำหรับการสนับสนุนทุนวิจัยภายใต้กรอบการวิจัย Local Enterprises ประจำปีงบประมาณ 2567

7.1 เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) เบื้องต้น

7.1.1 ข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ความยาวไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A4 ใช้ขนาดอักษร 16 ตัวอักษร TH SarabunPSK พร้อมข้อมูลผู้ประกอบการในพื้นที่ และคลิปวิดีโอความยาวไม่เกิน 5 นาที โดยเป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศทุนที่ระบุไว้ (จำนวนกลุ่มวิสาหกิจเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการวิจัย และงบประมาณวิจัย)

7.1.2 มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ประเด็นโจทย์วิจัย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวทางการประกาศทุน

7.1.3 ข้อเสนอเชิงหลักการต้องทำทั้ง 2 โจทย์ คือ 1) การเพิ่มสมรรถนะ/พัฒนาศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการในพื้นที่ ที่จะช่วยส่งเสริมและผลักดันการผลิตในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม และ 2) สร้างกระบวนการยกระดับห่วงโซ่คุณค่าเดิมและ/หรือสร้างห่วงโซ่คุณค่าใหม่ (New Value Chain) เพื่อยกระดับการจัดการธุรกิจชุมชนให้เป็นหนึ่งในโครงสร้างที่กระจายรายได้ไปสู่ฐานราก (เกษตรกรและผู้ผลิตต้นน้ำ)

7.1.4 ความเป็นไปได้ของโจทย์สำหรับโอกาสในการสร้างการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบในพื้นที่

7.1.5 ผู้รับผิดชอบโครงการและคณะผู้วิจัยมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการงานวิจัย การดำเนินงานวิจัยและคาดการณ์ได้ว่าจะสามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดการรับทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีประสบการณ์การทำงานวิจัยทั้งในเชิงพาณิชย์และเชิงพื้นที่

7.1.6 มีทุนการทำงานเดิมในด้านงานวิจัย และ/หรือด้านนโยบายในการขับเคลื่อนการทำงานเพื่อพัฒนาสังคม พื้นที่และชุมชนท้องถิ่น

7.2 เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์โดยละเอียด (Full Proposal)

การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์โดยละเอียด หน่วย บพท. จะจัดเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ (Stakeholder) และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (User) เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับพิจารณาผ่านเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้นและเข้าร่วมกิจกรรม Workshop โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ได้แก่

7.2.1 โจทย์วิจัย เป้าหมาย และตัวชี้วัดสอดคล้องกับกรอบวิจัยและ OKR ตามประกาศทุน ได้แก่ 1) โจทย์วิจัยมีการวิเคราะห์ Supply Chain ที่ชัดเจน 2) การออกแบบแผนการดำเนินงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์วิจัย ทั้ง 2 โจทย์

7.2.2 กระบวนการวิจัยเพื่อตอบโจทย์และเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ 1) ความชัดเจนของ Research Framework และการออกแบบงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าสามารถยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการผ่านกระบวนการสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 หรือสามารถลดภาระหนี้สินไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่ รวมถึงอัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่เป้าหมายบนฐานทุนทรัพยากรในพื้นที่ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10 2) แผนการดำเนินงานเพื่อตอบโจทย์ทั้ง 2 โจทย์ 3) ความเชื่อมโยงของโครงการวิจัยย่อย และ/หรือกิจกรรมในชุดโครงการวิจัย

7.2.3 การบริหารจัดการงานวิจัย ทั้งศักยภาพและองค์ประกอบของคณะผู้วิจัย รวมถึงความร่วมมือกับภาคีและเครือข่ายในพื้นที่

7.2.4 ความคุ้มค่าของการลงทุนวิจัยและโอกาสประสบความสำเร็จของโครงการวิจัย

8. การส่งข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal)

8.1 ประกาศทุนวันที่ 13 กันยายน 2566 ผ่านเว็บไซต์ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) ที่ <https://nriis.go.th/> และเว็บไซต์หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ที่ <https://www.pmua.or.th/> และผ่านทาง Facebook ที่ <https://www.facebook.com/PMUA.THAI>

8.2 สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย/นักวิจัยชุมชน/ภาคเอกชน/ภาคประชาสังคม ที่สนใจสามารถ Download แบบฟอร์มข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ได้ที่ <https://nriis.go.th/> และ <https://www.pmua.or.th/>

8.3 ผู้เสนอโครงการยื่นข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ผ่านระบบ NRIIS โดยแนบ File ในรูปแบบ Word และ PDF ตามแบบฟอร์มของหน่วย บพท. ความยาวไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A4 และประวัติของคณะผู้วิจัย พร้อมแนบข้อมูลผู้ประกอบการในพื้นที่ และคลิปวิดีโอ (ที่มีองค์ประกอบทั้ง 6 ส่วน ดังที่ได้แสดงข้างต้น) ความยาวไม่เกิน 5 นาที ระหว่างวันที่ 13 กันยายน – 9 ตุลาคม 2566 ภายใน 17.00 น.

8.4 สถาบัน/หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย ต้นสังกัดของหัวหน้าโครงการทำการรับรองข้อเสนอเชิงหลักการผ่านระบบ NRIIS ภายในวันที่ 10 ตุลาคม 2566 เวลา 17.00 น.

8.5 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ขอสงวนสิทธิ์ในการ รับพิจารณาเฉพาะเอกสารต้นฉบับที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข และหน่วยงานต้นสังกัดของหัวหน้า โครงการทำการรับรองข้อเสนอเชิงหลักการในเวลาที่กำหนดเท่านั้น หากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ

9. การแจ้งผลการพิจารณา

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ จะแจ้งผลการพิจารณาเบื้องต้นให้ผู้ที่ยื่นข้อเสนอเชิงหลักการ (Concept Proposal) ทราบผ่านทางเว็บไซต์ที่ <https://nriis.go.th/> และ <https://www.pmua.or.th/> ภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2566 โดยมีเงื่อนไขให้หัวหน้าโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อออกแบบข้อเสนอโครงการวิจัย ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 6 – 7 พฤศจิกายน 2566 กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full proposal) ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม 2566 และเวทีพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expert Content) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านธุรกิจ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ ระหว่างวันที่ 16 – 18 มกราคม 2567

ทั้งนี้ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ น.ส.มัตติกา ปรมาศิกุล, น.ส.ปานิสรา ตุงคะสามน หรือ น.ส.ชลธิชา เนกขัมมะ ทางโทรศัพท์หมายเลข 02-109-5432 ต่อ 813, 826 หรือ 827 หน่วย บพท. ในวันและเวลา ปฏิบัติงาน หรือที่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : mattika.par@nxpo.or.th, panisara.tun@nxpo.or.th หรือ chonticha.neg@nxpo.or.th

อนึ่ง ผู้เสนอขอรับทุนได้รับทราบและเข้าใจข้อความโดยละเอียดตลอดแล้ว และผลการพิจารณารับทุน วิจัย หน่วย บพท. ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2566

(ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา)

ผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุน
ด้านการพัฒนาระดับพื้นที่